

Tantárgyi tematika, követelmények – Levelező tagozat
Környezetjog előadás 1 – Általános rész
2023/2024. tavaszi félév

1) Előadás időpontja:

Az előadások panopto rendszerben elérhetőek a kurzus Moodle oldalán keresztül. Ezen kívül 3 konzultációs időpont is lesz néhány jogeset megbeszélésére.

2) A kurzus célja, elsajátítandó kompetenciák

A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a környezetjog hazai, Európai Unió joganyagának általános részéhez tartozó főbb szabályait, szereplőit, tendenciát, fejlődésének mozgatórugóit és a jogterület előtt álló főbb kihívásokat. A kurzus áttekintést ad Magyarország környezeti állapotáról, a környezetjogi szabályozás főbb kihívásairól annak érdekében, hogy a hallgatók képesek legyenek értékelni az egyes jogintézmények hatását és szerepét, a jogi szabályozás hatékonyságát és lehetséges mozgásterét.

A kurzus nagy hangsúllyal mutatja be az egyes jogterületekbe beszivárgó környezetjogi követelményeket, így a közigazgatási szabályozási módszereken túl tárgyalja a polgári jog, a büntetőjog, az alkotmányjog, a nemzetközi emberi jogok területén felmerülő környezetjogi kérdéseket, szabályozási eszközöket is. A kurzus során szintén kiemelt figyelmet kap a hazai környezetjogi szabályozás közel 80%-áért felelős Európai Unió joganyag. A kurzus áttekinti a Magyarország által vállalt nemzetközi jogi és uniós kötelezettségek végrehajtásának főbb hazai szabályait. A kurzus célja az is, hogy alapokat nyújtson a Környezetjog 2 – Különös rész tantárgy elsajátításához.

A kurzus bemutatja a környezetjog interdiszciplináris jellegét és kitekintést ad a környezetjogi szabályozás mögött meghúzódó környezeti kihívásokról, és az azokat vizsgáló, jogon túli társtudományok (különösen a természettudomány, környezetgazdaságtan) néhány kapcsolódó kérdéséről. A kurzus célja annak áttekintése, hogy az állami és gazdasági szereplők valamint a társadalom tagjai milyen jogi kötelezettségekkel bírnak a környezet védelme érdekében.

A kurzus sikeres teljesítéséhez a hallgatóknak számot kell adniuk arról, hogy a jogterület főbb jogintézményeit ismerik, alkalmazni tudják azokat, egy-egy környezetjogi kérdésre irányadó főbb joganyagot képesek beazonosítani, az alapfogalmakat tudják helyesen használni, konkrét jogi probléma megoldása érdekében alkalmazni. A kurzus végére a hallgatóknak tudniuk kell azonosítani egy-egy környezetjogi probléma megoldására nyitva álló eljárásokat, intézményeket és jogorvoslati lehetőségeket. Elsajátítandó kompetencia a környezetjog szabályozási módszereinek ismerete, az egyes megoldások előnyeinek és hátrányainak ismerete, egy-egy környezeti probléma kezelésére választott szabályozási módszer értékelése. Ezen túl szükséges az egyes állami és nem állami szereplők, intézmények ismerete és a környezetjogi szabályok alkalmazásában illetve kikényszerítésében betöltött szerepük megfelelő ismerete.

A kurzus tananyaga épít közigazgatási jogi, polgári jogi, büntetőjogi alapvető ismeretekre, valamint kiegészíti a Nemzetközi jog 2. és az Európai Közjog és Politika 2. tantárgyak környezetjogi és uniós környezetpolitikai ismereteit. Ahol e tantárgy teljesítéséhez szükséges, ott a legfontosabb jogintézményeket ismétlésképpen e kurzus is áttekinti a vonatkozó tananyag teljes megisméltése nélkül.

3) Előadások témái

1. A környezetjog tárgya, szabályozás szintjei, hazai szereplői
2. A környezeti problémák és a környezetjog fejlődésének mozgatórugói, társtudományokkal való kapcsolat
3. A környezetjogi szabályozás módszerei, alapelvei
4. A környezet alkotmányos védelme, az egészséges környezethez való jog
5. A környezet közigazgatási jogi védelme: államigazgatási és önkormányzati feladatok
6. A környezet közigazgatási jogi védelme 2: perjog
7. A vállalati fenntarthatóság
8. A környezetjogi engedélyezés, határértékek, KHV, és a közigazgatási felelősség
9. A környezetjog polgári jogi és büntetőjogi eszközei
10. Klímaváltozás elleni küzdelem hazai jogi keretei
11. Atipikus hazai közigazgatási jogorvoslatok, környezeti adatokhoz való hozzáférés
12. Környezet és emberi jogok: a strasbourgi bíróság gyakorlata

4) Kollokvium

A kurzus tantermi online írásbeli vizsgával zárul a Moodle felületén elérhető teszt formájában. A vizsga feleletválasztós, igaz-hamis, párosítós feladatokból áll majd.

5) A kurzus tananyaga

A kurzus tananyaga egyrészt a tantermi előadáson elhangzottak, amelyek a Panopto rendszerben utólag is elérhetőek. Másrészt a tananyag részét képezik a Moodle felületére feltett további kötelező olvasmányok: jogszabályi kivonatok, tanulmányok.

A kurzus ajánlott irodalma: Bándi Gyula (szerk): Környezetjog (Szent István Kiadó, 2022)

6) Kérdések, kapcsolat

Amennyiben a kurzus tananyagával kapcsolatban kérdésük merül fel, keressenek a félév során a sulyok.katalin@ajk.elte.hu emailcímen.

Dr. Sulyok Katalin
adjunktus